

Handläggare
Sara Fredriksson
Telefon: 08-50804610

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd 2024-09-26

Remiss av motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan

Kommunstyrelsens diarienummer KS 2024/609

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det som svar på Remiss av motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan.

Sammanfattning

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig till kommunstyrelsen angående en motion som inkommit till kommunfullmäktige från Jan Jönsson (L).

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att staden ska fortsätta jobba med värderingsarbete i förskola och skola. Skolan har en viktig roll i att utmana traditionella könsnormer. Förvaltningen kan dock inte se ett behov av ta fram ytterligare material för att detta ska kunna genomföras och fokus bör istället vara att använda det som redan finns.

Bakgrund

Jan Jönsson (L) har inkommit med *Motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan* till kommunfullmäktige. Motionen innehåller ett förslag som kommunfullmäktige föreslås beslut om och som i huvudsak syftar till att arbeta med värderingar kring maskulinitet i skolan. Målet är att minska våldet i samhället och lära barn och unga att tänka källkritiskt.

Ärendet

Motionen belyser att majoriteten av våldet i samhället utövas av män och att detta våld ofta är kopplat till normer och värderingar som förknippar manlighet med våld. Denna destruktiva syn på manlighet bidrar till gängkulturens problem, där status bevaras genom våldsamma handlingar. För att motverka denna utveckling föreslås ett ökat fokus på att diskutera normer och värderingar med unga killar redan i skolåldern. Motionen nämner att kriminologen

Julia Sandahl visade i sin avhandling "Juvenile crime in context" (2021) att meningsfullt skolarbete och en värdegrundad skolkultur kan kompensera för kända riskfaktorer för att begå våldsbrott.

Motionen pekar också på behovet av att skolans arbete med att lära barn och unga källkritik utvecklas, då de nya medieplattformarna visat sig innehålla allt mer innehåll syftandes till inte bara desinformation, utan medvetna försök från antidemokratiska aktörer att manipulera ungdomar i Sverige. Behovet av att hantera influenser från sociala medier, som sprider skadliga idéer, och att förbättra skolans arbete med värdegrund och källkritik är ytterligare något som lyfts i motionen. Slutligen understryks att många lärare saknar utbildning i hur de ska bemöta destruktiva värderingar hos elever, trots att läroplanen kräver ett aktivt värdegrundsarbete.

Innan kommunfullmäktige fattar beslut om förslagen har motionen skickats ut på remiss. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2024-10-08.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Individ och familj i samverkan med förskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Forskning visar att skolan är den enskilt viktigaste faktorn för att skapa ett jämlikt liv för alla barn i Stockholm. De senaste årens våldsvåg visar tydligt att skolans förebyggande arbete behöver fortsätta att stärkas. Tidiga insatser är viktiga för att göra en förändring på sikt. Trygghetsfrågor är ett prioriterat område i stadsdelsförvaltningen. Redan i förskolan arbetar man med värderingar, normer och social kompetens och förskolorna i Hässelby-Vällingby lägger just nu extra fokus på det förebyggande arbetet genom att stärka barns resiliens, det vill säga barns självkänsla, självreglering och motståndskraft.

Det är viktigt att jobba med attitydförändring på alla nivåer och att börja med individen tidigt är en nyckel till framgång. Inom stadsdelsförvaltningen är det en hög personaltäthet i förskolan vilket möjliggör stort fokus på detta även i relationen mellan barnen. Att överbygga värderingsarbetet från förskola till skola när barnen har färre antal vuxna omkring sig och barngrupperna är större är ett förbättringsområde, inte bara inom Sverige, då forskning visar att en del av det värderingsarbete som förskolan byggt upp ebbat ut under skoltiden.

Skolan har en viktig roll i att utmana traditionella könsnormer. Normer kring maskulinitet påverkar pojkars skolarbete negativt, vilket kan leda till sämre studieresultat och långsiktiga negativa

konsekvenser. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och regeringen gjorde en satsning på män och jämställdhet 2016-2017 då fokus låg bland annat på jämställd utbildning, hälsa och våldsförebyggande arbete. Det togs fram en skrift som beskriver möjliga strategier för att utveckla skolans arbete, med utgångspunkt i ojämställdhet och normer för maskulinitet. Förhoppningen är att materialet ska stärka det pågående arbetet och inspirera till nya insatser med målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Skolundervisningen bör enligt skriften bland annat innehålla genusmedveten undervisning, våldsförebyggande arbete samt integrerad sex- och samlevnadsundervisning. Allt detta för att så genomgående som möjligt i all undervisning ge eleverna fler tillfällen att diskutera och reflektera över normer, relationer och sexualitet ur olika perspektiv.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning anser att det är av stor vikt att arbeta med tidiga sociala insatser för att förhindra kriminalitet och utanförskap. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att staden ska fortsätta jobba med värderingsarbete i förskolan och skolan, där man bemöter destruktiva mansnormer i samhället i stort och på sociala medier. Det görs dock redan ett omfattande arbete inom området och SKR och regeringen har tagit fram ytterligare underlag för verksamheterna att utgå från. Det är viktigt att detta prioriteras inom både förskola och skola men förvaltningen kan inte se ett behov av ta fram ytterligare material för att detta ska kunna genomföras.

Stadsdelsförvaltning föreslår att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet i tjänsteutlåtandet som sitt eget och överlämnar det som svar på remissen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan
2. Följebrev Motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan, KS 2024/609

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2024-09-11
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2024-09-04